

Mladí čeští umělci přivezli z Belgie opakovaně první cenu

Jaromír Křováček

HRADEC KRÁLOVÉ: Orchestr Primavera ZUŠ Na Střezině z Hradce Králové se 6. 5. 2011 vrátil ze své první velké zahraniční akce tohoto roku. Po několikaměsíční přípravě ho čekal více než intenzivní program. Shrňme-li to do jednoduché statistiky: během osmi dnů najel 3000 km ve čtyřech státech Evropy, provedl osm koncertů, přespál na pěti místech, měl připraveny tři různé typy koncertních programů.

Hlavním programem zájezdu byla účast na soutěžním festivalu mladých hudebníků v belgickém Neerpeltu. Letos to byl už 59. ročník a zúčastnilo se ho 3100 mladých lidí. I když měli pořadatelé kvůli finanční krizi méně peněz, na průběhu festivalu to vůbec nebylo znát. Vše probíhalo bez nejmenších problémů stejně jako v předchozích ročnících ve stylu velké show: koncerty kapel, ohňostroj, průvody městem, slavnostní vyhlášení výsledků, večerní párty pro všechny zúčastněné.

Náš orchestr se vracel do Neerpeltu po čtyřech letech ve zcela novém složení. Jak to už v takových souborech bývá, když už se dosáhne nějaké úrovně tak ti starší, nejschopnější odejdou a začíná se znovu. Někdy je výměna pozvolná, každý rok odejde jen pár lidí, někdy je ale změna tak velká, že se musí skutečně začínat téměř od začátku. Musí se slevit v náročnosti repertoáru i v přístupu ke cvičení a zkoušení. Festival je určený pro všechny mládežnické soubory bez ohledu na to, zda jsou skutečnými amatéry, nebo studenty specializovaných hudebních škol či konzervatoří. Jediným omezením je věk účastníků, který nesmí překročit 25 let. Nově je zavedena také kategorie „pennant“, volně přeloženo jako elitní, na kterou se vztahují přísnější kritéria. Soubor musí zahrát delší soutěžní program a musí doložit svou uměleckou úroveň kvalitní nahrávkou.

Letos si Primavera opět vedla statečně. Probojovala se do prestižní kategorie a získala si svým výkonem přízeň diváků i porotců. Výsledný počet bodů udělených porotou ji pak zařadil, stejně jako při minulých ročnících, na první místo. Porota při následné schůzce s dirigenty oceňovala především atmosféru, kterou dokázal náš orchestr během koncertu navodit, barevnost zvuku a přesné vyjádření charakteru jednotlivých skladeb.

Repertoár hraje vždy velikou úlohu a dobře vybrané skladby mohou hodně přispět k úspěchu. Stěžejní skladbou našeho soutěžního programu byla Meditace na staročeský chorál „Svatý Václave“ Josefa Suka. Jedno z vrcholných děl, určené a hrané původně Českým kvartetem, jehož byl Suk členem a které vzniklo v těžkých dobách v roce 1914 a bylo často hráno jako protipól k rakouské hymně. Později jej autor upravil i pro komorní orchestr a není jednoduché hrát jej v souboru tvořeného tak mladými lidmi. Interpretace vyžaduje především pochopení jeho obsahu i doby, ve které vzniklo. Druhá skladba byla rovněž původně určena pro smyčcový kvartet. Když mi Luboš Sluka, její autor, předával partituru, měl jsem chuť zkusit to zahrát s naším orchestrem. Jedná se o šest drobných kontrastních skladbiček krásně napsaných a technicky ne příliš obtížných. Autor byl našim provedením nadšen a dopsal ještě pro orchestrální provedení kontrabasový part. Závěr našeho programu tvořily dvě části z cyklu Čtvero ročních dob Astora Piazzolly Jaro a Zima. Pro nás je upravil Jiří Doubek a orchestr mohl ukázat, že umí hrát i moderní, rytmickou temperamentní a žánrově zcela odlišnou hudbu.

Další významnou zastávkou naší cesty byl Brusel. Letos se nám, především díky aktivitě pana europoslance Vlasáka, podařilo domluvit vystoupení v prostorách Evropského parlamentu. Hráli jsme při prezentaci Královéhradeckého kraje, kterou zahajoval pan poslanec Vlasák za přítomnosti paní Mileny Vicenové, velvyslankyně České republiky při Evropské unii, a pana Vladimíra Müllera, velvyslance České republiky v Belgickém království. Orchester se prezentoval skladbami, které představovaly průřez celým jeho repertoárem. Vystoupení bylo velice kladně hodnoceno všemi zúčastněnými a sklídilo zasloužený potlesk četného publika. Samostatný celovečerní program měl orchestr připravený pro koncerty v Bad Rothenfelde a v partnerském městě Giessen. O uskutečnění druhého koncertu se významně zasloužili pracovníci pro zahraniční vztahy hradeckého magistrátu, díky nimž se podařilo navázat na intenzivní spolupráci obou měst, která trvá již 20 let a umožňuje pořádat mnoho aktivit včetně kulturních akcí.

Náš koncert proběhl v nové budově místní radnice v krásném novém komorním sále za přítomnosti představitelů partnerského města. Primavera opět sklízela bouřlivé ovace nejen díky preciznímu výkonu a opět vhodně zvolenému programu, ale také proto, že program uváděla v německém jazyce členka našeho orchestru.

Možnost, že se někteří jazykově vybavení studenti aktivně zapojují do programu, patří k dalším přednostem našich vystoupení. Toho jsme se snažili využít i při plánování dalších koncertů a mohli jsme tak nabídnout program pro školní mládež. A musím říci, že jsme sklízeli pochvalu i od studentů, kteří určitě nejsou fanoušky tohoto druhu hudby. Program pro mládež jsme pečlivě připravovali a odzkoušeli u nás ještě před odjezdem, a to na věkové kategorii mladých lidí kolem 14 – 15 let. Byli jsme zvědaví, jak budou reagovat i v zahraničí. Snažili jsme se o pestrost nejen v repertoáru, ale i ve způsobu provedení ve vztahu k aktivnímu zapojení posluchačů. Kombinujeme „klasiku“ s úpravami skladeb z populární a jazzové hudby, používáme mírného ozvučení některých sólových nástrojů. Reakce posluchačů na známé melodie populárních kapel a zpěváků (Apocalyptica, Michael Jackson) byly velice spontánní. Podařilo se nám je i vyprovokovat do tleskání či louskání, dokonce i do zpívání lehčích nápěvů. Někteří využili i nabídky zadirigovat si orchestr, což bylo vždy velkým oživením. Většinou jsme pak donuceni přidávat ne proto, že ještě pokračuje další výuka a studenti se chtějí „ulít“, ale proto, že je to baví. Je kolikrát velice zábavné pozorovat, jak se snaží identifikovat známou a populární melodii jejich oblíbené kapely, když ji hrajeme na jiné nástroje, než ji znají v originále. Jsou pak překvapení, že i taková muzika může znít dobře i v podání klasických akustických nástrojů.

Je potřeba poděkovat za výraznou finanční pomoc především Magistrátu města Hradce Králové, který naší činnost dlouhodobě podporuje a rovněž Ministerstvu kultury ČR, které přispělo na uhrazení nákladů spojených s cestou. Bohužel se nelze vyhnout finanční spoluúčasti členů orchestru, protože náklady na celou akci výrazně překračují již zmíněnou podporu. Připadá mi nespravedlivé, že si vlastně členové orchestru, kteří tvrdě zkoušejí a věnují se intenzivně těmto aktivitám ve svém volném čase, musí nakonec ještě za tuto činnost platit. Doufáme, že zážitky z takových cest zůstanou v paměti všech zúčastněných a silně obohatí jejich život.